

PROVINSHANDELSKAMMERET

København K., den 21. oktober 1953.

Ministeriet for handel, industri og søfart.

Ved med skrivelse af 12. f. m. — j. nr. 625-53 — at fremsende et eksemplar af trustkommissionens betænkning nr. 3, „Konkurrencebegrænsning og Monopol“, har ministeriet med henblik på udarbejdelsen af forslag til en permanent lovgivning på dette område udbedt sig en udtalelse fra Provins-handelskammeret.

Forinden vi fremkommer med bemærkninger til de enkelte af kommissionen fremsatte forslag som sammenfattet i betænkningens s. 98—100, finder vi anledning til at fremsætte et par principielle betragtninger om lovgivning på dette område.

Allerede de før krigen gældende love om prisaftaler og naturligvis ikke mindst den under og efter krigen gældende ekstraordinære prislovgivning har af erhvervslivet — som vi ved tidligere indlæg angående disse love har givet udtryk for — været opfattet som en særlovgivning for erhvervene, idet disse loves principper ikke har været overført på andre områder, f. eks. arbejdsmarkedets forhold.

Ved fremsættelsen af forslag om en lovgivning af den her omhandlede art må vor reaktion derfor blive en beklagelse af, at der igen indenfor specielt erhvervslivets område sættes en række begrænsninger for den enkeltes handlefrihed, begrænsninger der på grund af emnets natur i høj grad bliver uklare, og hvis fastlæggelse efter administrativt skøn kan flyttes frem eller tilbage ikke alene efter, hvad der kræves til gennemførelse af lovens hensigt, men også efter skiftende politiske opfattelser.

Hvis der imidlertid i Folketinget er flertal for en sådan lovgivning, må vi netop på grund af den vanskelige problemstilling i forbindelse med spørgsmål af denne art, hvor — som det også fremgår mange steder i betænkningen — økonomiske formål krydser hinanden, og på grund af de muligheder for politisk misbrug, der desværre ligger i

en lovgivning af denne art, fra erhvervslivets side fastholde kravet om, at denne udformes således, at den kun tager sigte på at forhindre klare og væsentlige misbrug.

Specielt i forbindelse med den ved denne lejlighed påtænkte lovgivning finder vi anledning til at fremhæve, at der tages sigte på en permanent lov, hvorfor samtlige rester af den ekstraordinære prislovgivning må og skal fjernes. Dette krav må fra vor side være en absolut forudsætning for, at vi kan inklade os på en realitetsdrøftelse af de tanker, der er nedlagt i kommissionens betænkning.

Forinden vi skal kommentere de enkelte forslag til en lov på dette område, finder vi dog også anledning til — når betænkningen anvendes som det naturlige udgangspunkt for diskussionen — at udtale vor tilfredshed med, at kommissionen til grund for sin fremstilling og sine anbefalinger har bygget på den forudsætning, at der især vil være enighed om at lægge vægt på, at varenes fremstilling og distribution skal foregå med størst mulig effektivitet.

Vi anerkender også berettigelsen af det andet af kommissionen fremhævede almindelige mål, nemlig at forhindre, at der gennem monopoludnyttelse opnås urimeligt store fortjenester på længere sigt. Samtidig vil vi dog gerne understrege, hvad også kommissionen selv har forståelse af, nemlig at effektiviteten i visse tilfælde vil blive fremmet bedst ved en monopolagtig organisation af produktion eller distribution. Den overvejende vægt, som kommissionen, efter vor mening med rette, tillægger effektivitets-hensynet, kan derfor føre til, at man i visse situationer må lade hensynet til fortjenestens størrelse træde tilbage.

Når kommissionen derhos i sin fremstilling også tillægger hensynet til den størst mulige erhvervsfrihed og det dermed be-